

POLSKA

NIEMCY

EUROPA

**DWADZIEŚCIA LAT
ZJEDNOCZONYCH NIEMIEC**

Odrodzona tożsamość niemiecka
Niemiecka inicjatywa zjednoczeniowa
Życie literackie w zjednoczonych Niemczech
Niemiecka literatura autobiograficzna
po przełomie
Najnowsza niemiecka proza
Niemieckie pokolenie '68 wobec
nazistowskiej przeszłości
Relacje USA ze zjednoczonymi Niemcami
Polska – Niemcy – Wspólnota Europejska
Występowanie polskich nazwisk
w Niemczech
Wybrane problemy społeczne
Odbiór Traktatu ustanawiającego Konstytucję
dla Europy
Kultura w programach wyborczych w 2009 r.
Ruchy obywatelskie w Niemczech
Wschodnich (1989)
Wzrost gospodarczy wschodnich krajów
RFN
Przeglądy i komentarze
Oceny i omówienia
Wspomnienia

2010

2

(335)

PL ISSN 0033-2437

*Czasopismo
Instytutu
Zachodniego
w Poznaniu*

**PRZEGLĄD
ZACHODNI**

hod

PRZEGLĄD ZACHODNI

KWARTALNIK

SPIS TREŚCI

DWADZIEŚCIA LAT ZJEDNOCZONYCH NIEMIEC

ARTYKUŁY

<i>Barbara Kobzarska-Bar</i> , Odrodzona tożsamość niemiecka	3
<i>Janusz Sawczuk</i> , Niemiecka inicjatywa zjednoczeniowa. Międzynarodowa recepcja Planu Kohla (28.11.- 7.12.1989)	17
<i>Monika Wolting</i> , Życie literackie w zjednoczonych Niemczech	37
<i>Magdalena Kardach</i> , Poszukiwanie nowego samookreślenia. Na podstawie analizy autobiograficznej literatury niemieckiej po przełomie	45
<i>Izabela Drozdowska-Broering</i> , Ślady przełomu, ślady rozdarcia. O najnowszej niemieckiej prozie czasów przełomu i zjednoczenia	55
<i>Michał Stefański</i> , Rozrachunek kontra wyparcie. Niemieckie pokolenie '68 wobec nazistowskiej przeszłości	67
<i>Jadwiga Kiwerska</i> , Relacje USA ze zjednoczonymi Niemcami	89
<i>Łukasz Machaj</i> , Polska – Niemcy – Wspólnota Europejska w polskiej myśli politycznej w okresie przedakcesyjnym	103
<i>Mariusz Kowalski</i> , <i>Przemysław Śleszyński</i> , Migracje Polaków do Niemiec w świetle częstotliwości występowania najbardziej popularnych polskich nazwisk	115

MATERIAŁY

<i>Jerzy Pabian</i> , Niemcy dzisiaj. Wybrane problemy społeczne	131
<i>Elżbieta Maślak</i> , Społeczny odbiór Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy w Republice Federalnej Niemiec	160
<i>Maria Wagińska-Marzec</i> , Kultura w programach wyborczych partii politycznych w Niemczech (2009 rok)	174
<i>Ireneusz Smolarkiewicz</i> , Ruchy obywatelskie w Niemczech Wschodnich w 1989 roku	188
<i>Marta Götz</i> , Przyczyny słabszego wzrostu gospodarczego wschodnich krajów RFN w ocenie literatury naukowej	203

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

<i>Marta Götz</i> , Konkurencyjność Niemiec – pozycja w rankingach międzynarodowych	215
<i>Izabela Janicka</i> , Raporty Federalnego Urzędu Ochrony Konstytucji	220

Inicjatywy obywatelskie

<i>Jerzy Buczek</i> , Zgorzelec /Görlitz. Projekt Miasta 2030	234
<i>Bożena Górczyńska-Przybyłowicz</i> , Partnerstwo inwestujące w przyszłość	247
<i>Janusz Meissner</i> , <i>Agnieszka Borejko</i> , Współpraca partnerska Poznania i Hanoweru	254
<i>Łukasz Owczarek</i> , Porozumienie i współpraca polsko-niemiecka	271
<i>Maria Wagińska-Marzec</i> , Polacy i Niemcy Bałtyccy w Kraju Warty. Spotkanie po 70 latach	276

OCENY I OMÓWIENIA

Władysław Bartoszewski, O Niemcach i Polakach. Wspomnienia. Prognozy. Nadzieje (omów. <i>Jadwiga Kiwerska</i>)	289
Witold M. Góralski (red.), Polska-Niemcy 1945-2007. Od konfrontacji do współpracy i partnerstwa w Europie. Studia i dokumenty (omów. <i>Izabela Janicka</i>)	292
Frederick Taylor, Die Mauer, 13 August 1961 bis 9. November 1989, (omów. <i>Maria Tomczak</i>)	295
Klaus Harpprecht, Die Gräfin. Marion Dönhoff. Eine Biografie (omów. <i>Ernest Kuczyński</i>)	301
Heinz Bude, Die Ausgeschlossenen. Das Ende vom Traum einer gerechten Gesellschaft (omów. <i>Jerzy Pabian</i>)	305
Stanisław Lisiecki, O granicach naturalnych, politycznych, społecznych i . . . granicach w głowie. Szkice do socjologii pogranicza polsko-niemieckiego (omów. <i>Julita Makaro</i>)	309

WSPOMNIENIA

<i>Natalia Jackowska</i> , Uczony i mąż stanu. Krzysztof Skubiszewski (1926-2010)	313
Claus Arndt o Krzysztofie Skubiszewskim	319

RADA REDAKCYJNA

Jan Barcz, Przemysław Hauser, Jerzy Kozeński, Andrzej Kwilecki, Gerard Labuda, Henryk Olszewski, Hubert Orłowski, Aleksander Posern-Zieliński, Tomasz Rynarzewski, Andrzej Sakson (przewodniczący), Tomasz Schramm, Jerzy Strzelczyk, Anna Wolff-Powęska

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Redaktor naczelny: Hanka Dmochowska
Członkowie: Piotr Kalka, Bogdan Koszel, Stanisław Lisiecki
Sekretarz redakcji: Romualda Zwierzycka

Tłumaczenia w języku angielskim: Małgorzata Wiertelwska

Publikacja dofinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
oraz Stowarzyszenie Instytut Zachodni

Adres redakcji: Instytut Zachodni, 61-854 Poznań, ul. Mostowa 27

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo skracania
i adiustacji tekstów

Wszystkie teksty są indeksowane na stronach internetowych: www.ceeol.com i www.ebscohost.com,
a streszczenia w języku angielskim: www.cejsh.icm.edu.pl

Czasopismo jest recenzowane

WYDAWCA: INSTYTUT ZACHODNI, INSTYTUT NAUKOWO-BADAWCZY
61-854 POZNAŃ, UL. MOSTOWA 27

tel. (061) 852 28 54; fax (061) 852 49 05; e-mail: wydawnictwo@iz.poznan.pl; www.iz.poznan.pl
www.pz.iz.poznan.pl

Skład i druk: AGENCJA WYDAWNICZA „ARGI”
50-542 WROCŁAW, UL. ŻEGIESTOWSKA 11, e-mail: argi@wr.home.pl, www.argi.pl

INHALT

ZWANZIG JAHRE WIEDERVEREINIGTES DEUTSCHLAND

- Barbara Kobzarska-Bar*, Die Wiedergeburt der deutschen Identität
Janusz Sawczuk, Die deutsche Vereinigungsinitiative. Die internationale Rezeption des Kohl-Plans (28. 11. – 7. 12. 1989).
Monika Wolling, Das literarische Leben im vereinigten Deutschland
Magdalena Kardach, Auf der Suche nach neuer Selbstbestimmung. Anhand einer Analyse der autobiographisch inspirierten Literatur nach der 'Wende'
Izabela Drozdowska-Broering, Spuren der Wende, Spuren der Zerrissenheit. Eine Skizze zur neusten deutschen Literatur der Wende
Michał Stefański, Aufarbeitung vs. Verdrängung. Deutsche 68er-Generation und die Nazi-Vergangenheit
Jadwiga Kiwerska, Die Beziehungen der USA zum vereinigten Deutschland
Łukasz Machaj, Polen – Deutschland – Europäische Union im politischen Denken der Polen vor deren Beitritt
Mariusz Kowalski, *Przemysław Śleszyński*, Die Migration von Polen nach Deutschland im Lichte der Häufigkeit der populärsten polnischen Namen
Jerzy Pabian, Deutschland heute. Ausgewählte gesellschaftliche Probleme
Elżbieta Maślak, Die Reaktion der Öffentlichkeit in der Bundesrepublik Deutschland auf den Vertrag über die Verfassung für Europa
Maria Wagińska-Marzec, Die Kultur in den Wahlprogrammen der politischen Parteien in Deutschland (im Jahre 2009)
Ireneusz Smolarkiewicz, Bürgerbewegungen in Ostdeutschland im Jahre 1989
Marta Götz, Die Gründe für das schwächere Wirtschaftswachstum in den östlichen Bundesländern der BRD im Lichte der wissenschaftlichen Literatur
Marta Götz, Die Konkurrenzfähigkeit Deutschlands – die Position auf den internationalen Ranglisten
Izabela Janicka, Bundesverfassungsschutzberichte
Jerzy Buczek, *Zgorzelec/Görlitz*. Das Projekt für die Stadtentwicklung bis zum Jahre 2030
Bożena Górczyńska-Przybyłowicz, Partnerschaft als Investition in die Zukunft
Janusz Meissner, *Agnieszka Borejko*, Partnerschaftliche Zusammenarbeit zwischen Poznań und Hannover
Łukasz Owczarek, Polnisch-deutsche Verständigung und Zusammenarbeit
Maria Wagińska-Marzec, Polen und Baltendeutsche im Warthe-Gau. Eine Begegnung nach 70 Jahren

CONTENTS

TWENTY YEARS OF A UNITED GERMANY

- Barbara Kobzarska-Bar*, A Restored German Identity
Janusz Sawczuk, German Reunification Initiative. International Reception of Kohl's Plan (28.11. – 7.12.1989)
Monika Wolling, Literary Life in a United Germany
Magdalena Kardach, In Search of a New Self-Identification. On the Basis of an Analysis of German Autobiographical Literature after the Breakthrough.
Izabela Drozdowska-Broering, Traces of Turn, Traces of Rip. A Study on newest German "turn-times novels"
Michał Stefański, Settling Scores versus Denial. German Generation '68 and the Nazi Past
Jadwiga Kiwerska, The Relations of the USA with a United Germany
Łukasz Machaj, Poland – Germany – the European Union in Polish Political Thought in the Pre-Accession Period
Mariusz Kowalski, *Przemysław Śleszyński*, Migrations of Poles to Germany in Light of the Frequency of Occurrence of the Most Popular Polish Surnames
Jerzy Pabian, Germans Today. Selected Social Problems
Elżbieta Maślak, Social Reception of the Treaty Establishing a Constitution for Europe in the Federal Republic of Germany
Maria Wagińska-Marzec, Culture in the Election Programs of Political Parties in Germany (2009)
Ireneusz Smolarkiewicz, Civil Movements in East Germany in 1989
Marta Götz, Reasons of Slower Economic Growth of Eastern Federal States of the FRG in the Assessment of Scientific Literature
Marta Götz, Competitiveness of Germany – Its Position in International Rankings
Izabela Janicka, Reports of the Federal Office for the Protection of the Constitution
Jerzy Buczek, *Zgorzelec /Görlitz*. City Project 2030
Bożena Górczyńska-Przybyłowicz, Partnership Investing in the Future
Janusz Meissner, *Agnieszka Borejko*, Partnership Cooperation between Poznań and Hannover
Łukasz Owczarek, Polish-German Accord and Cooperation
Maria Wagińska-Marzec, Poles and Baltic Germans in the Wartheland. A Meeting Seventy Years On